

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทของพนักงานอัยการในการคุมประพฤติในชั้นก่อนฟ้อง
ชื่อผู้เขียน	อรรจน์ ขาวแสง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณภักดิ์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

มาตรการคุมประพฤติในชั้นก่อนฟ้องเป็นมาตรการหันเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก (Diversion) มาตรการหนึ่ง โดยในประเทศไทยมาตรการดังกล่าวมีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 โดยเป็นการคุมประพฤติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด หรือ แผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้วแต่กรณี ซึ่งพนักงานอัยการมีบทบาทในการคุมประพฤติตามแผนดังกล่าวไม่มากนัก กล่าวคือ พนักงานอัยการมีอำนาจเพียงให้ความเห็นชอบกับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 กับ อำนาจชะลอการฟ้องตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 เท่านั้น มิได้เข้ามา มีบทบาทในการกำหนดเงื่อนไขหรือวิธีการคุมประพฤติในแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด หรือ แผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แต่อย่างใด กับทั้งมิได้มีการทำงานร่วมกันกับพนักงานคุมประพฤติในการดำเนินการคุมประพฤติให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวด้วย

อย่างไรก็ดี บทบาทของพนักงานอัยการในการคุมประพฤติในชั้นก่อนฟ้องก็ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. โดยกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดเพื่อประกอบดุลพินิจในการที่ตนจะมีคำสั่งให้ชะลอการฟ้องสำหรับคดีที่พนักงานอัยการจะชะลอการฟ้องได้ เมื่อมีคำสั่งให้ชะลอการฟ้องแล้ว พนักงานอัยการอาจกำหนดให้ผู้ต้องหาอยู่ภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลาการคุมประพฤติของพนักงานคุมประพฤติตามที่เห็นสมควร แต่เมื่อยังไม่มีประกาศใช้ร่างกฎหมายดังกล่าว พนักงานอัยการไทยจึงยังไม่มีอำนาจสั่งให้มีการสืบเสาะ หรือชะลอการฟ้องและให้ผู้กระทำความผิดเข้าสู่มาตรการคุมประพฤติได้ และเป็นที่ยืนยันได้ว่าในประเทศไทยพนักงานอัยการยังไม่มีบทบาทในการคุมประพฤติในชั้น ก่อนฟ้องเท่าใดนัก

ในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศญี่ปุ่น (ในอดีต) พนักงานอัยการมีบทบาทในการคุ้มครองประพฤตินำขึ้นก่อนฟ้องด้วย โดยมีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจที่จะชะลอการฟ้องในคดีอาญาที่มีมูลว่าผู้ต้องหากระทำความผิด และกำหนดเงื่อนไขคุ้มครองประพฤตินำผู้ต้องหาไว้ระยะเวลาหนึ่ง หากผู้ต้องหาปฏิบัติตามเงื่อนไขภายใน ระยะเวลาที่กำหนด คดีก็เป็นอันยุติ ผู้ต้องหาจะไม่ถูกดำเนินคดีในความผิดนั้นอีกต่อไป อันเป็น ลักษณะของความเป็นกึ่งตุลาการ (Quasi-Judicial) ของพนักงานอัยการ ซึ่งการชะลอการฟ้องนี้ ถือเป็นมาตรการที่ช่วยแก้ไขปัญหาคความล่าช้าในการดำเนินคดี ปริมาณคดีล้นศาล กับทั้งจำนวน ผู้ต้องขังล้นเรือนจำที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ในภาวะปัจจุบันได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเป็นการให้พนักงานอัยการมีบทบาทในการ คุ้มครองประพฤตินำขึ้นก่อนฟ้องมากขึ้น ควรที่จะให้อำนาจพนักงานอัยการในการชะลอการฟ้อง และกำหนดเงื่อนไขคุ้มครองประพฤตินำผู้ต้องหาในชั้นก่อนฟ้อง โดยดำเนินการประกาศบังคับใช้ ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. กับทั้งพัฒนางานคุ้มครองประพฤติ ให้ครอบคลุมทั้งในชั้นก่อนฟ้องและหลังฟ้อง อันจะทำให้การคุ้มครองประพฤตินำขึ้นก่อนฟ้อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title	The roles of public prosecutors in pre-trial probation
Author	Autt Khaosaeng
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Thani Woraphat
Department	Law
Academic year:	2015

ABSTRACT

Pre-trial probation is a measure of diversion from the main judicial procedure. In Thailand, such measure is codified in the Juvenile and Family Court and Procedure Act B.E. 2553 and the Drug Addicts Rehabilitation Act B.E. 2545 providing probation under the children and juvenile rehabilitation scheme or the drug addict rehabilitation scheme, as the case may be. Public prosecutors have small roles in probation under those schemes: they merely have the authority to approve the rehabilitation programs according to the Juvenile and Family Court and Procedure Act B.E. 2553 and the authority to suspend prosecution according to the Drug Addicts Rehabilitation Act B.E. 2545. Public prosecutors do not have the roles in imposing conditions or means of probation under the rehabilitation schemes, nor have they the opportunity to co-operate with probation officers in managing the probation consistent with the said schemes.

Nevertheless, the roles of public prosecutors in pre-trial probation are explicitly stated in the draft of Measures in lieu of Prosecution Act B.E.... that public prosecutors have the authority to order probation officers to investigate facts related to the defendants for public prosecutor's discretion of issuing the order of suspend prosecution. In the case where the public prosecutor is empowered to suspend prosecution, when ordering to suspend prosecution, the public prosecutors may put the defendant under certain requirements within reasonable period of time. Since the aforementioned Act has not come into force, Thai public prosecutors therefore have not had the authority to order for investigation and suspend prosecution to put the defendants under the probation measure. As a result, public prosecutors in Thailand currently do not have much role in pre-trial probation.

In other jurisdiction such as the United States, the Federal Republic of Germany, and (formerly) Japan, public prosecutors have the roles in pre-trial probation by having their discretion to suspend probation in criminal cases where it is well-grounded that the defendants committed the crime and by imposing probation conditions under certain period of time. If the defendants comply with the conditions within the defined period, the case is terminated and the defendants shall not be re-prosecuted for that offense. This is a quasi-judicial power of the public prosecutors. The suspend prosecution is an approach to solve the problems which Thailand is presently facing namely the problems of tardiness of prosecution, overloaded amount of court cases and excessive amount of detainees in prisons.

Hence, to solve the aforesaid problems and to increase the roles of public prosecutors in pre-trial probation, public prosecutors should be empowered to suspend prosecution and impose pre-trial probation conditions for defendants by enacting the Measures in lieu of Prosecution Act B.E.... as well as improving probation to cover both pre-trial and post-trial procedure such that pre-trial probation will be conducted effectively.